

Độc đáo tranh xé giấy của cựu sinh viên Đại học Ngoại thương

17:31 10/03/2022

Tác giả: SV Khải Hoàn - HVBC TT

Với công việc hiện tại bắt buộc phải tiếp xúc rất nhiều với trẻ em, phải tìm hiểu và hóa thân thành những người bạn với con trẻ đã là “bản lề” giúp cô giáo mầm non Kim Hồng - cựu sinh viên Đại học Ngoại thương đến gần hơn với tranh xé dán

Image not found or type unknown

Những bức tranh của Nguyễn Thị Kim Hồng (Hà Nội) khiến nhiều người phải yêu ngay từ cái nhìn đầu tiên bởi màu sắc mới lạ, bố cục độc đáo và rất mộc mạc.

Xuất thân từ sinh viên đại học Ngoại thương... nhưng lại đi làm cô giáo

Tranh xé giấy, còn gọi là tranh xé dán (collage art), một hình thức nghệ thuật thị giác từng thịnh hành, đặc biệt với những nghệ sĩ bậc thầy theo khuynh hướng hiện đại. Với người Nhật Bản, nghệ thuật tranh xé giấy có tên gọi là chigiri-e - một trong những môn nghệ thuật truyền thống lâu đời. “Chigiri” có nghĩa là xé giấy, “e” là tranh. Ở Việt Nam, tranh xé giấy cũng được nhiều họa sĩ sáng tác với nhiều chủ đề linh hoạt. Nghệ thuật xé dán tranh Việt Nam bắt đầu xuất hiện vào những năm 1960. Bước đầu đều là những tác phẩm mang hình ảnh hết sức thân thuộc, đời thường của cuộc sống nông thôn Việt Nam. Qua đôi bàn tay tài tình và sự khéo léo, tranh xé giấy ở Việt Nam

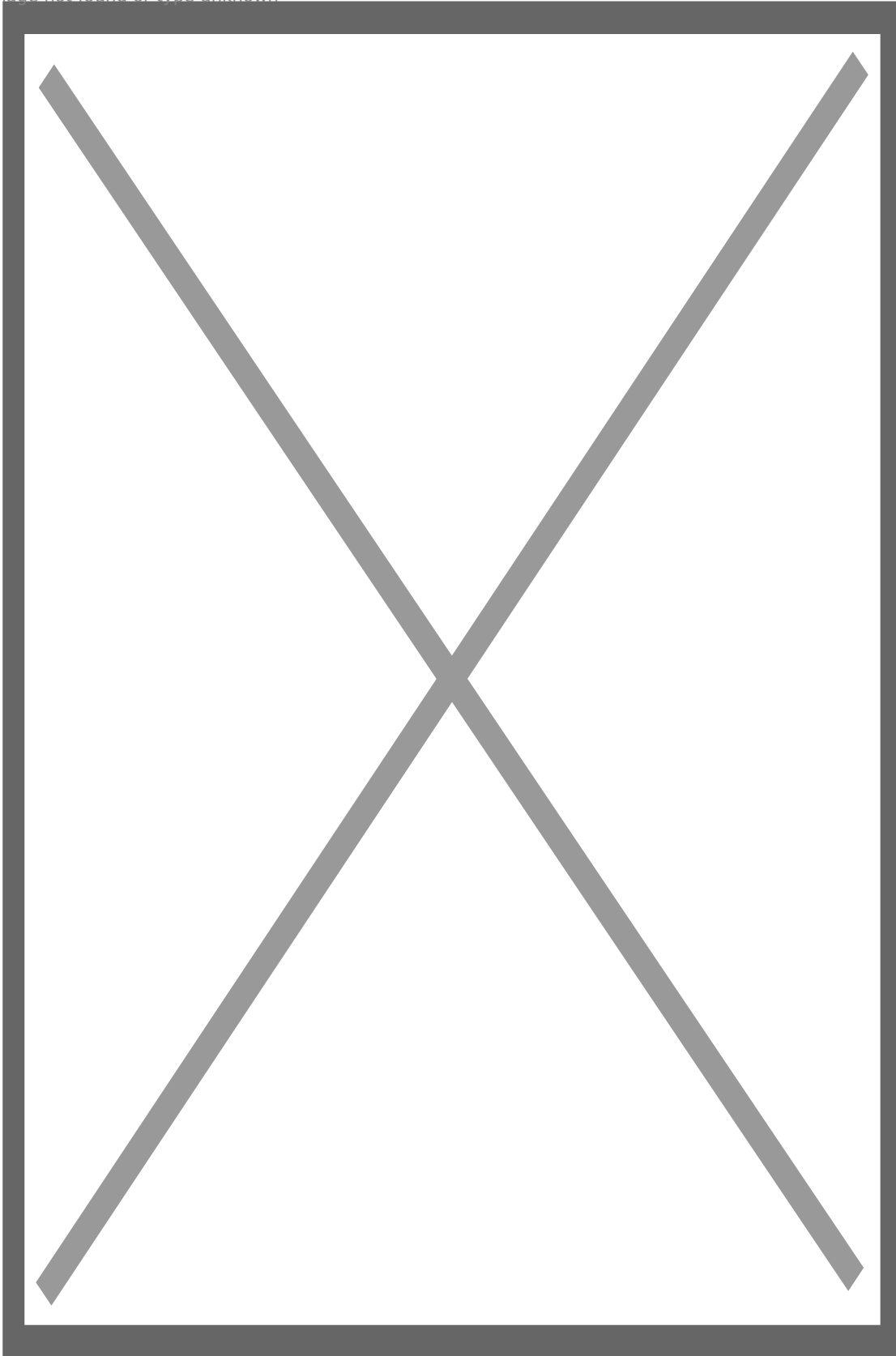
đã đạt đến trình độ nghệ thuật cao.

Những ý tưởng độc đáo, mới lạ luôn có khả năng khiến cho cuộc sống của chúng ta trở nên nhiều màu sắc và phong phú hơn và hội họa chính là một trong số đó. Đối với những bức tranh thông thường, chúng được tạo nên từ những mảng màu và vẽ bởi những cây bút. Tuy nhiên, có một cô gái ở Hà Nội đã khiến những người yêu nghệ thuật không khỏi bất ngờ khi khoe những bức tranh được tạo hình từ giấy báo, tạp chí với phương pháp xé dán.

Bước ra từ trường đại học Ngoại thương với chuyên ngành Kinh tế Đối ngoại, chẳng mấy ai nghĩ Hồng lại chuyển hướng sang làm cô giáo mầm non với các hoạt động tư vấn, đào tạo phương pháp dạy học Montessori. Có thể nói, đây chính là một bước ngoặt giúp Hồng nhìn lại bản thân và nhận ra những giá trị còn tiềm ẩn.

Với công việc hiện tại bắt buộc phải tiếp xúc rất nhiều với trẻ em, phải tìm hiểu và hóa thân thành những người bạn với con trẻ đã là “bản lề” giúp Kim Hồng đến gần hơn với tranh xé dán. Từ hơn một năm nay, ngoài những lúc đi dạy ở một trường mầm non, Kim Hồng dành khá nhiều thời gian để mê mẩn với những bức tranh xé dán. Nếu nói Hồng làm tranh từ giấy vụn chắc cũng chẳng sai, bởi thói quen thông thường, Hồng sẽ giữ lại những đồ dùng cũ, những báo và tạp chí để vừa cắt ra làm đồ cụ dạy học vừa gắn tranh nhìn khá lạ mắt.

Image not found or type unknown

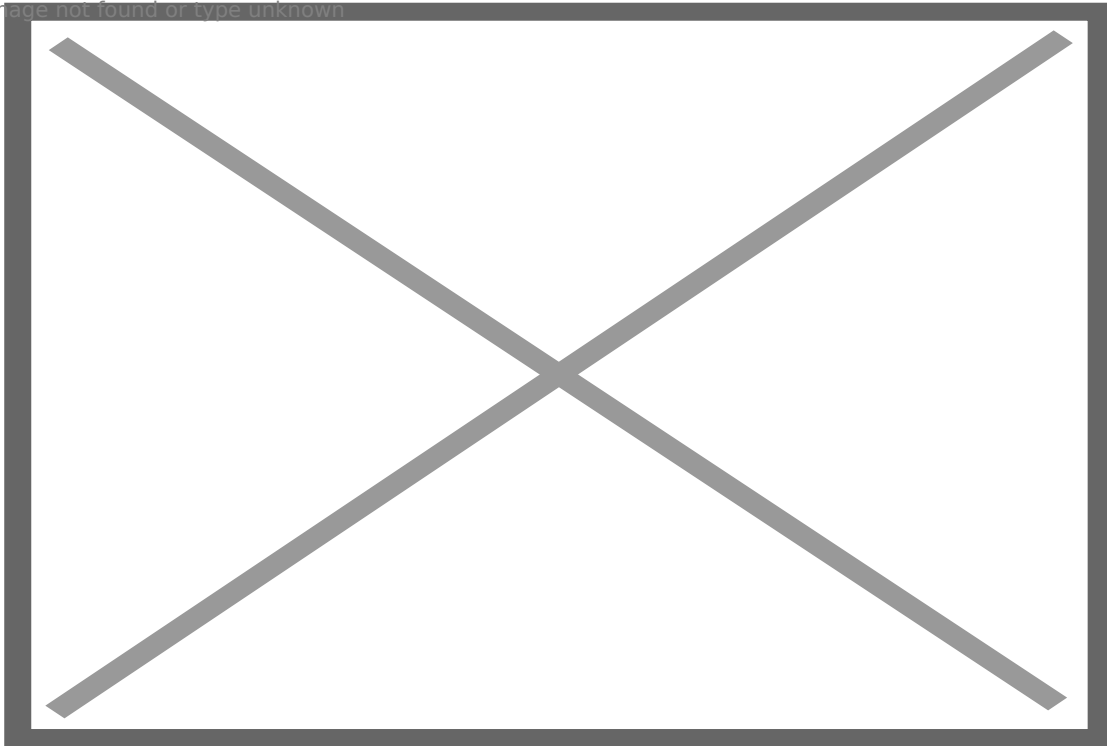

Bức tranh được lấy cảm hứng từ tiểu thuyết nổi tiếng “Hoàng tử bé”.

"Mình chọn tranh xé dán vì hai lý do. Thứ nhất, mình rất yêu các hoạt động môi trường và luôn cảm thấy việc vứt bỏ báo cũ với các hình in đẹp để là rất lãng phí. Thứ hai là, mình vốn yêu hội

họa, thích nghệ thuật nhưng không học về ngành này nên chưa có cơ hội để thử sức. Đặc biệt, mình yêu việc tạo nên cái mới từ những cái cũ.

Image not found or type unknown

Đối với họa sĩ làm tranh xé giấy, sau con mắt thẩm mỹ và tư duy nghệ thuật thì quan trọng bậc nhất là sự khéo léo của đôi bàn tay.

Thời điểm dịch Covid-19 bắt đầu bùng phát, mình cũng có thời gian phải cách ly tại nhà vì có ghé thăm vùng dịch. Chính khoảng thời gian này, đã cho mình nhiều thời gian hơn để biến ý tưởng thành hiện thực và sáng tạo theo cách riêng của mình".

Sáng tạo theo cách riêng và thông điệp ý nghĩa

Tranh xé giấy là thể loại nằm giữa lằn ranh một tác phẩm nghệ thuật và một sản phẩm thủ công mỹ nghệ. Do đó người họa sĩ chơi tranh xé giấy phải biết đầu tư sâu hơn, kỹ hơn về cách xử lý, phối màu, bố cục, đề tài... để nâng tính nghệ thuật của thể loại tranh này. Có thể nói, cái khó của họa sĩ chơi tranh xé giấy là đòi hỏi tính tỉ mỉ, sự đầu tư về thời gian, nhất là việc tìm ra chất liệu phù hợp. Bởi trong một đồng giấy vụn ngổn ngang người họa sĩ phải tìm ra mảnh giấy có gam màu hợp với ý đồ bức tranh mình định thực hiện.

Image not found or type unknown

Kim Hồng miệt mài bên khung tranh, giấy báo, hồ nước...

Trong hội họa thì người họa sĩ sẽ vẽ phác thảo rồi chủ động pha màu để vẽ nên tác phẩm. Còn Hồng thì ngược lại, cô không có một định hướng rõ ràng nào, cũng không vẽ phác thảo từng chi tiết rồi đi tìm tất cả số báo có mảng màu phù hợp để làm tranh mà cứ lâu lâu sẽ xin một số lượng báo nhất định, rồi dành thời gian vừa đọc báo vừa nhìn ngắm. Từ những mảng màu và hình ảnh trong báo, Hồng sẽ tưởng tượng ra xem với những thứ đang có đây, mình có thể tạo ra điều gì. Cho đến khi ý tưởng chín muồi, Hồng sẽ bắt tay vào làm tranh.

"Được tiếp xúc và làm việc với các con số từ những ngày còn là sinh viên đã giúp mình có một thói quen tư duy logic, kể cả việc xé dán tranh cũng vậy. Mỗi khi thu thập báo, mình sẽ cắt xé phân loại báo theo màu sắc, chủ đề, họa tiết... Chính việc này, đã giúp mình thao tác nhanh hơn trong quá trình sáng tác, không còn mất thời gian tìm kiếm làm dẫn mạch cảm xúc".

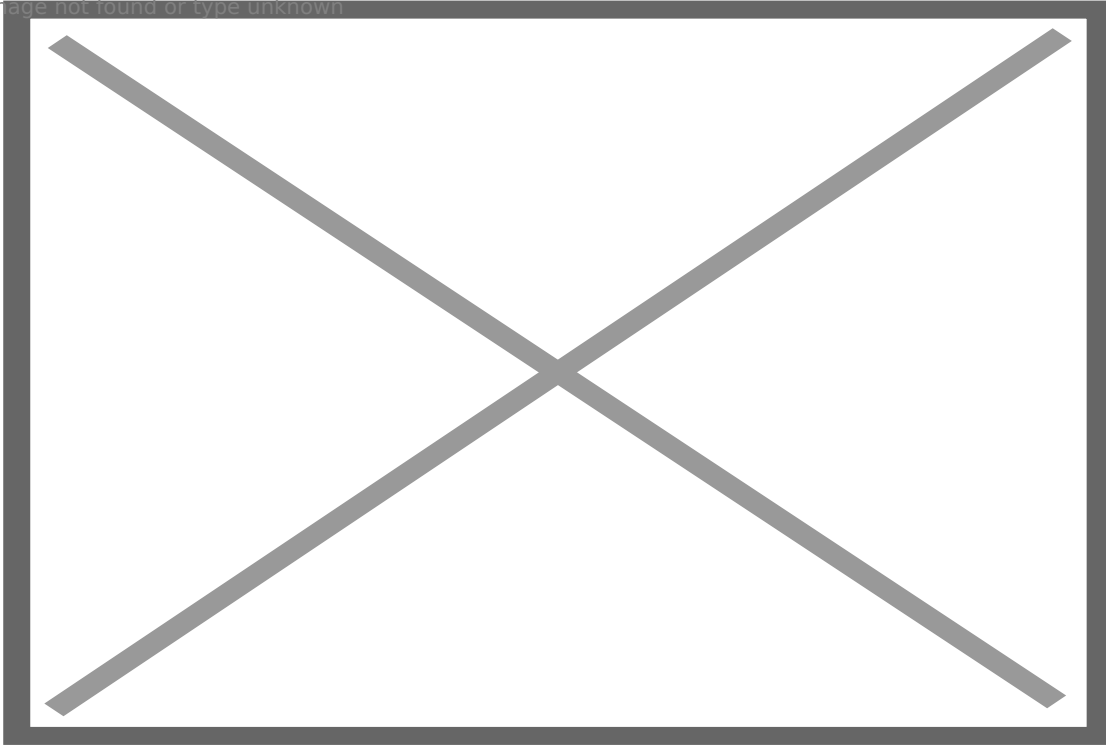
Trong quá trình làm tranh thì ý tưởng mới lại nảy sinh, các chi tiết mới lại được thêm vào bức tranh. Cứ tuần hoàn như vậy cho đến khi Hồng cảm thấy cảm xúc được gửi gắm tròn đầy trong tranh rồi thì sẽ dừng lại. Làm tranh xé dán theo kiểu này rất cẩn tĩnh lặng và kiên trì, tỉ mỉ, vì từ lúc phác thảo cho đến lúc hoàn thiện là cả quá trình khá dài với nhiều sự thay đổi, phát sinh mới so với ý tưởng ban đầu.

"Đến hiện tại mình đã hoàn thành xong hơn chục bức tranh xé dán rồi. Mỗi bức tranh đều để lại những trải nghiệm cảm xúc và kỷ niệm đặc biệt nên cũng rất khó nói bức tranh nào mình ấn tượng

nhất. Tuy nhiên mình thường nhớ về bức tranh đầu tiên (Hoa cúc). Khi đó dịch Covid-19 khiến trường học đóng cửa, mình rất nhớ học sinh nên đã viết một bài thơ nho nhỏ tặng các bạn ấy và làm bức Hoa cúc để minh họa cho bài thơ đó", Kim Hồng chia sẻ.

Nếu phải làm một phép so sánh thời gian để hoàn tất một bức tranh xé giấy với một bức tranh sơn dầu, tranh màu nước... cùng chủ đề, kích thước thì tranh xé giấy phải tốn thời gian gấp 2 đến 3 lần. Hồng chia sẻ rằng mỗi ngày nếu tập trung làm tranh cô có thể sẽ ngồi 14 - 16 tiếng liên tục, và có nhiều bức mất tầm 1 tuần - 10 ngày mới có thể hoàn thiện được.

Image not found or type unknown

Để làm được một bức tranh hoàn chỉnh chị Hồng phải ngồi từ 14 đến 16 tiếng mỗi ngày.

Khi những bức tranh của Hồng được chia sẻ rộng rãi trên mạng xã hội, rất nhiều người đã nhắn tin hỏi cô về các phương pháp làm tranh và điều gì thực sự khiến cô có thể kiên trì, tỉ mỉ được lâu như thế. Hồng chỉ trả lời: "Mình nghĩ đơn giản tái chế là tái sử dụng đồ vật hoặc cho đồ vật một công dụng mới. Nó góp phần làm tăng vòng đời sản phẩm và giảm thiểu gánh nặng cho môi trường."

Về bản chất việc làm tranh xé giấy không tái chế được nhiều giấy báo, nhưng nó cũng là một đam mê lành mạnh và có ý nghĩa nhất định. Một đồ vật không dùng được nữa có thể là vô dụng đối với mình nhưng lại hữu ích với người khác, vậy nên trước khi bỏ đi một vật gì đó chúng ta có thể dành một chút thời gian để suy nghĩ xem có thể làm điều gì tốt hơn là bỏ nó đi không". Chính nhờ thông điệp đó, việc làm tranh xé dán từ giấy báo cũ của Hồng thực sự đã chạm đến trái tim của nhiều người bởi nó không chỉ đơn thuần là một trò giải trí, nó còn mang ý nghĩa cộng đồng rất lớn lao.

“Xé” báo để tạo ra một loại hình nghệ thuật mới, thổi vào từng mẫu nhật trình cũ kỹ thông điệp về đời sống hiện đại đang trôi. Trang nhật báo và tin tức báo chí đã thoát khỏi đời sống chính nó, để kể tiếp cho chúng ta những câu chuyện về mảnh đất, đời người, về tình yêu, không bao giờ cũ. Cho dù đó là những câu chuyện nhân danh ký ức. Đây chính là nét độc đáo ở tranh xé giấy mà các thể loại tranh khác không có được. Và có lẽ đây cũng chính là nguồn cảm hứng sáng tạo không chỉ của Kim Hồng mà còn của rất nhiều nghệ sĩ khi tìm đến với nghệ thuật tranh xé giấy.

Khải Hoàn

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/doc-dao-tranh-xe-giay-tien-dan-hon-voi-cuoc-song-nguoi-dan>